

**Muhoksen kunnan kulttuuriohjelma 2021-2025
(luonnosversio)**

muhos®

Sisällysluettelo

1 Kulttuuriohjelman arvot

- 1.1 Laki kulttuuritoiminnasta
- 1.2 Muhoksen kulttuuriympäristö
  - 1.2.1 Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus
  - 1.2.2 Kohderyhmät
- 1.3 Kulttuuriohjelman arvot

2 Kulttuuriohjelman tavoitteet

- 2.1 Kehittämistoimenpiteet vuosille 2021-2025
  - 2.1.1 Kulttuurikasvatussuunnitelma
  - 2.1.2 Digitaalinen kulttuuri
  - 2.1.3 Unelmien kulttuurikeskus

3 Kulttuuri ja hyvinvointi

- 3.1 Kulttuuri osana hyvinvointia
- 3.2 Kulttuuriperintö
- 3.3 Taide- ja kulttuurikasvatus
  - 3.3.1 Taiteen perusopetus

4 Kulttuuri ja elinvoima

- 4.1 Kulttuurin avustukset
- 4.2 Laaja-alainen yhteistyö
- 4.3 Prosenttitaide
- 4.4 Kulttuurin taloushyödyt
- 4.5 Kulttuuri ja elinkeino
- 4.6 Markkinointi ja viestintä

5 Kulttuuriohjelman arviointi ja kehittäminen

- 5.1 TEA-viisarit
- 5.2 Talousarviot

1 Kulttuuriohjelman arvot

Kulttuuriohjelma on kuvaus Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toiminnasta ja toimintakentästä sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Ohjelmasta käy ilmi keskeisimmät kulttuuria rakentavat tekijät paikallisesti ja alueellisesti. Ohjelma luo katseen neljäksi vuodeksi eteenpäin ja hahmottaa Muhoksen kulttuuripalveluiden tavoitteita yhtenä keskeisenä hyvinvoinnin rakentajana sekä talouden näkökulmasta merkittävänä vetovoimatekijänä.

Muhoksen kunnan kulttuuriohjelma perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (2019) sekä Muhoksen kuntastrategiaan. Kulttuuriohjelma rakentuu paikallisen kulttuuriperinnön ja alueellisen osaamisen pohjalta kehittyen aktiivisesti kohti tulevaisuuden suuntia.

Kunnan tehtävänä on tarjota taide- ja kulttuuripalveluita sosioekonomisesta taustasta, iästä ja asuinpaikasta riippumatta kuntalaisilleen ja taata täten kulttuuripalveluiden monipuolisuus ja saavutettavuus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä.

1.1 Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019

3 §

Kunnan tehtävät

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;

7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kunnan tulee 1 momentin mukaisia tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse, yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kunnan tulee kulttuuritoimintaa järjestäessään ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin (1492/2016), taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin (633/1998), museolakiin (729/1992), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998).

1.2 Muhoksen kulttuuriympäristö

Muhoksen kunta tunnetaan Zachris Topeliuksen Koivu ja tähti -sadun tapahtumapaikkana, Montan hirviön tarinasta sekä Armi Kuuselan sekä Hilda Maria Mustan historiasta muodostuneesta Muhoksen Mimmi brändistä. Muhoksella sijaitsee kolme, yhden sotien jälkeisen ajan merkittävimpien arkkitehtien Aarne Ervin, suunnittelemaa voimalaitospataa. Pyhäkosken, Montan sekä Pällin voimalaitokset sekä Pyhäkosken voimalaitoksen läheisyyteen suunniteltu Leppiniemen asuinalue.

Muhoksen vakiintuneina kulttuuritapahtumina ovat vuorovuosittain järjestettävät Koivu ja tähti -päivät ja Muhoksen Musiikkipäivät. Koivu ja Tähti -päivät, eli Muhoksen kotiseutupäivät, järjestetään parillisina vuosina elokuun lopulla. Teema Koivu ja Tähti -päiville valitaan ajankohtaisia aiheita sekä kulttuuriperintöä mukailleen. Muhoksen Musiikkipäivät järjestetään parittomina vuosina kesäkuussa. Musiikkipäivien taiteellinen johtaja on ollut sopraano Kaisa Ranta. Molemmat tapahtumat on kerännyt pitkän viikonlopun aikana noin 2000 kävijää.

Muhoksen yksi vetovoimaisimmista tapahtumista on vuosittain 1.5. järjestettävä Muhoksen Vappu, joka kokoaa yhteen satoja motoristeja vappukulkueen merkeissä. Vappuna toteutuu myös messutapahtuma Tähtiareenalla. Vuonna 2020 toista kertaa järjestetty Lemmenpolun valot -tapahtuma on Muhoksen oma

valotaidetapahtuma Leppiniemen Lemmenpolulla. Tapahtuman taiteellisesta toteutuksesta on vastannut Pohjoinen oopperakomppania.

1.2.1 Koivu ja Tähti kulttuurikeskus

Koivu ja tähti -kulttuurikeskus on Muhoksen kulttuurin keskus, jossa saman katon alta löytyy akustoitu, 270-paikkainen Koivu ja Tähti -sali, Muhoksen kirjasto, kotiseutuhuone sekä kirjastokahvila. Kulttuurikeskuksen Aula toimii myös tilana näyttelyiden tapahtumien, konserttien tai keskustelutilaisuuksien järjestämiseen. Kulttuurikeskusta ja sen toimintoja kehitetään alueellisesti vaikuttavaksi ja näkyväksi kulttuuritaloksi.

Kulttuurikeskuksen Koivu ja Tähti -salissa toteutui keväällä 2020 AV-remontti, jossa tekniikka päivitettiin vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Samassa yhteydessä laadukas elokuvaprojektori korjattiin ja jatkossa Koivu ja Tähti -salissa voidaan esittää elokuvia oman laitteiston avulla.

Kulttuurikeskus on rakennettu vuonna 1997 ja rakennus vaatii jo peruskorjausta ja tilojen modernisoimista. Kulttuurikeskukselle on tehty perusparannus- ja laajennussuunnitelma sekä kuntoarvio. Suunnitelmien pohjalta Muhoksen kulttuuripalvelut sai vuonna 2020 Opetus- ja kulttuuriministeriöltä 500 000 euron valtionavustuksen kulttuurin tilojen korjaukseen ja laajennukseen vuodelle 2022. Kulttuurikeskuksen yhteydessä oleva kirjaston peruskorjaus toteutetaan omana hankkeenaan.

1.2.2 Kohderyhmät

Kulttuurilain mukaan kunnan kulttuuripalveluiden tehtävä on edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Muhoksen kulttuuripalveluiden kohderyhmät ovat lapset ja lapsiperheet, nuoret, nuoret aikuiset ja aikuiset, ikäihmiset, erityisryhmät sekä digipalvelujen käyttäjät.

Lapset ja lapsiperheet

Muhoksen kunnan tapahtumien toteuttamista ohjaa vahvasti ikäraajattomuus sekä koko perheelle suunnatut tuotannot. Mannerheimin lastensuojeluliitto on järjestänyt vuosittain muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa MuhosMuksu -tapahtumaa, jonka tuotantoon Muhoksen kunnan kulttuuritoimi osallistuu vuosittain. Muhoksen kirjasto tarjoaa kulttuuritarjontaa lapsiperheille mm.

satutuokioita. Muhoksen kunta tarjoaa vuosittain esityksiä kiertäviltä teatteriryhmiltä.

Nuoret (alle 18-vuotiaat)

Muhoksen kunnan kulttuuritoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä Muhoksen nuorisotoimen, Muhoksen seurakunnan nuorisotyön, toisen asteen koulutuksen sekä kunnan nuorten työpajojen kanssa. Kulttuuritoimi järjestää yhteistyössä Muhoksen nuorisotoimen, seurakunnan sekä 4H yhdistyksen kanssa toimintaa nuorille.

Nuoret aikuiset (19- 29-vuotiaat) ja aikuiset

Muhoksen kulttuuritoimi osallistuu yhteistyössä Muhoksen kirjaston ja Kirjastokahvila Joviaalin kuukausittaiseen After Work -kahviklubin järjestämiseen aina kuun viimeisenä päivänä. Kulttuuritoimi osallistuu myös säännöllisesti järjestettävään Open mic tapahtuman järjestämiseen Koivu ja tähti -kulttuurikeskuksessa.

Ikäihmiset (65+)

Muhoksen kunta on osa Kajaanin kaupunginteatterin alueverkostoa, joka tarjoaa ohjelmistonsa kautta teatteria ikäihmisille. Tuotetaan ikäihmisille suunnattuja kulttuuripalveluja ja viedään ne kohderyhmän ulottuville. Tarjotaan mahdollisuus kulttuuripalveluihin henkilön terveydentilasta riippumatta.

Erytisryhmät

Kulttuuritoimi pyrkii järjestämään erityisryhmille kuten vanhus- ja vammaispalveluille räätälöityjä helposti saavutettavia kulttuuripalveluita. Vuonna 2019 aloitettiin yhteistyö osuuskunta ILMEen kanssa jonka ohjelmiston kautta tuotetaan vuosittain taide- ja kulttuuritarjontaa erityisryhmille.

Digipalveluiden käyttäjät

Kuten monet muutkin palvelut myös kulttuuripalvelut siirtyvät yhä enemmän digitaalisten palveluiden pariin. Muhoksen kunnan sekä Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksen sosiaalisen median tilit kasvattavat tasaisesti seuraajamääriään. Tilejä seurataan huomattavasti kauempaakin, mikä selittyy osittain Muhokselta poismuuttaneesta yleisöstä. Myös vuoden 2020 koronapandemia on luonut tarpeen ja edellytyksiä virtuaalisille. Kunta panostaa jatkossa live-tapahtumien lisäksi virtuaalisille.

1.3 Kulttuuriohjelman arvot

Muhoksen kulttuuriohjelman arvot pohjautuvat Muhoksen kuntastrategiaan ja lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta. Muhoksen kuntastrategian mukaan Muhoksen arvoihin kuuluu positiivinen toimintatapa, yhteen hiileen puhaltaminen, kekseliäisyys sekä tekemisen meininki.

Kulttuuritoimen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia, sivistystä ja elinikäistä oppimista, lisätä luovaa osaamista ja innovaatiota sekä tukea alueen elinvoimaisuutta, elinkeinoelämää ja työllisyyttä. Kulttuuritarjonta on laadukasta, monipuolista ja ympärivuotista ja palvelut tuotetaan eri kohderyhmien tarpeet huomioiden. Kulttuuripalvelut on osaltaan kehittämässä Muhosta Rokua Geopark -alueen yhdeksi merkittäväksi kulttuurikohteeksi.

Muhos on kulttuurimyönteinen kunta ja Muhoksen kulttuuripalveluiden tavoitteena on tuottaa kuntalaisille elämyksiä, lisätä kuntalaisten henkistä hyvinvointia, aktivoida toimimaan ja tarjota uudenlaisia kokemuksia valtakunnallisella tasolla laadukkaana kulttuuritarjonnan kautta. Toiminnan taustalla on ajatus, että kulttuuri avartaa maailmankatsomusta, edistää monimuotoista ajattelua ja ruokkii luovuutta. Uuden kokeminen myös kehittää tasa-arvoista yhteisöllisyyttä ja auttaa vastaanottamaan uusia toimintamalleja.

Muhoksen kulttuuripalvelut tekee aktiivisesti yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden ja kunnan eri toimialojen kanssa sekä koordinoi alueen kulttuuritapahtumia ja tiedottaa niistä. Kulttuuriohjelma turvaa kunnan kulttuuritoiminnan kehittymisen ja tukee kuntastrategiaa edistämällä kunnan kasvua elinvoimaiseksi ja ekologiseksi Oulujokilaakson keskuksesi.

Kulttuuripalvelut ideoi ja toteuttaa kulttuuripalveluita myös enenevässä määrin digitaalisessa muodossa. Digitaalisuus lisää kulttuurin saavutettavuutta ja osallistaa sellaisia, joilla ei muuten olisi pääsyä kulttuurin pariin. Kuntastrategian mukaan monimuotoinen maaseutukulttuuri on Muhoksella olennainen tekijä yhteisöllisyyden lisäämisessä. Muhoksella toimii useita aktiivisia kyläyhdistyksiä, joiden kanssa kulttuuripalvelut luo myös kylätasolla paikallisia kulttuuripalveluita.

Positiivinen toimintatapa - Kulttuuri luo hyvinvointia ja elinvoimaa

Yhteen hiileen - Kulttuuri osallistaa ja luo yhteisöllisyyttä

Kekseliäästi - Vahvat jokilaakson juuret ja uudet innovaatiot käsi kädessä

Tekemisen meininki - Kulttuurin kautta yhteisiä onnistumisen kokemuksia ja elämyksiä

2 Kulttuuriohjelman tavoitteet

Kulttuuri on perusoikeus, joka on myös yksi keskeisistä hyvinvointia rakentavista tekijöistä. Tämä huomioiden Muhoksen kulttuuripalvelut kehittää aidosti vuorovaikutteisia toimintamalleja yhdessä kuntaorganisaation omien ja muiden toimijoiden kanssa.

Muhos haluaa lisätä kuntastrategian mukaisesti osallisuutta sekä yhteisöllisyyttä myös kulttuuripalvelujen osalta. Kuntalaiset nähdään voimavarana kulttuuripalveluiden suunnittelussa. Kulttuuripalveluiden välilliset vaikutukset, kuten sosiaaliset sekä taloudelliset vaikutukset, tuodaan tietoisuuteen entistä paremmin. Kulttuuripalveluiden jo perinteeksi muodostuneet Kulttuuri-illat kokoavat yhteen kulttuurista kiinnostuneet toimijat. Kulttuuri-illoissa tutustutaan ja suunnitellaan tulevaa erityisesti yhteistyön kannalta. Kulttuuripalvelut toimii myös yhteistyökumppanina ja osallistuu kulttuuritapahtumien ja -palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Yksi kulttuuriohjelman tavoitteista on saavutettavuus, jotta mahdollisimman moni löytäisi ja kokisi monipuolisesti kulttuuria. Keskeinen tavoite on ihmisten liikkeelle saaminen, joka puolestaan edistää hyvinvointia ja lisää yhteisöllisyyttä. Digitaaliset kulttuuripalvelut laajentavat mahdollisuuksia luoda saavutettavuutta ja osallisuutta, ja digipalvelut nähdään luontevana jatkumona Muhoksen kulttuuripalveluiden tarjonnalle.

Yksi lähitulevaisuuden tavoite on luoda paikallisen kulttuurin opas, joka toimii kulttuuripolkuna niin matkailijalle kuin paikallisillekin ja on sovellettavissa esimerkiksi opetusikäytössä. Kulttuurioppaan tarkoitus on koota yhteen tapahtumat, taiteilijat, toiminnat ja paikat sekä luoda yhtenäinen kuva Muhoksen kulttuuritarjonnasta ja mahdollisuuksista osallistua kulttuuritoimintaan ja sen kehittämiseen. Opas toteutetaan sähköisenä ja painettuna versiona, ja se on jaossa kunnan nettisivujen lisäksi matkailijoiden kannalta keskeisimmässä pisteissä

Muhoksella ja Oulussa. Oppaan toteutuksessa huomioidaan myös Oulujokilaakson muiden kuntien kulttuuritarjonta.

Kulttuuripalveluiden taloudellisina tavoitteina on kasvattaa kulttuurin osuutta elinkeinorakenteessa tukemalla paikallisia kulttuurin osaajia ja mahdollistamalla heidän toimintaansa. Kulttuuri lisää luontaisesti myös alueen matkailua ja tukee näin omalta osaltaan positiivista talouskehitystä. Kulttuuri luo osan omasta budjetistaan pääsylipputulosten kautta. Tapahtumien ja toimintojen markkinoinnissa Muhos näyttäytyy kiinnostavana ja elinvoimaisena kuntana, joka ymmärtää kulttuurin arvon. Kulttuuripalvelut hankkii aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta eri lähteistä kuten Taiteen edistämiskeskukselta, säätiöiltä, maakuntarahoituksista sekä Opetus ja kulttuuriministeriöiltä kehittämistoimenpiteisiin.

2.1 Kehittämistoimenpiteet vuosille 2021-2025

2.1.1 Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuuriohjelma sisältää myös kulttuurikasvatussuunnitelman. Muhokselle laaditaan vuonna 2021 kulttuurikasvatussuunnitelma, joka toimii kehyksenä ja apuvälineenä kouluille ja varhaiskasvatukselle toteuttaa kulttuurikasvatustyötä tasa-arvoisesti ja tavoitteellisesti. Kulttuurikasvatussuunnitelman työryhmään kuuluu puheenjohtaja, kulttuuripalveluiden esimies Minna Kärkkäisen lisäksi, sihteerinä ja koollekutsujana kulttuurituottaja Outi Vitikka sekä edustajat varhaiskasvatuksesta sekä perusopetuksesta aina lukioon saakka.

Mikä kulttuurikasvatussuunnitelma on?

Kulttuurikasvatussuunnitelma perustuu opetussuunnitelman toteuttamiseen ja tekee koulujen ja varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatustyöstä tavoitteellista. Samalla se takaa kaikille oppilaille samat osallistumisen mahdollisuudet. Kulttuurikasvatus koskee kaikkea opetusta, ei vain taide- ja taitoaineita, ja nivoo yhteen eri oppiaineita.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on keino toteuttaa kulttuuri- ja taidekasvatusta osana opetusta. Sen laadintaan osallistuu opetuksen ja varhaiskasvatuksen lisäksi kunnan kulttuuri- ja taidetoimijat. Kunnan oma kulttuuritarjonta ja kulttuuriperintö toimii pohjana suunnitelmalle. Myös lasten ja nuorten omaehtoinen toiminta on tärkeässä roolissa suunnitelmaa laadittaessa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma mahdollistaa oman alueen kulttuuristen erityispiirteiden esiintuomisen, mikä tukee paikallisia alan toimijoita sekä juurruttaa asukkaita asuinympäristöönsä.

Miksi kunta tarvitsee kulttuurikasvatussuunnitelman?

Mitä kulttuurikasvatussuunnitelma tuo oppilaille?

- Se takaa tasa-arvoisen mahdollisuuden osallistua ja tutustua taiteeseen ja kulttuuriin.
- Taidot ymmärtää, arvioida ja käyttää kulttuuria kehittyvät ja kyky lukea median ja ympäröivän maailman välittämiä viestejä vahvistuu.
- Se tukee kulttuuri-identiteetin kasvua ja kulttuurikompetenssin kehittymistä.
- Paikallinen lähikulttuuri ja kulttuuriperintö tulevat tutuiksi. Kulttuurikasvatus opettaa myös ymmärtämään kulttuurien moninaisuutta.
- Kulttuuri ja taide edistävät muiden aineiden oppimista tuomalla uusia tapoja ja menetelmiä.

Miten kulttuurikasvatussuunnitelma hyödyttää koulua?

- Kulttuurikasvatussuunnitelma mainitaan uusissa, syksyllä 2016 käyttöön otettavissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa työkaluna, joka tarjoaa monia mahdollisuuksia opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen.
- Vakiinnuttaa kulttuuri- ja taidesisältöjä koulun arkeen.
- Tekee kulttuurikasvatuksesta koordinoitua ja ennakoitavaa.
- Helpottaa opettajan työtä, koska sisältö ei riipu yksittäisen opettajan tai koulun kiinnostuksesta tai taloudellisista mahdollisuuksista.

(Lähde: Kulttuurikasvatussuunnitelma.fi)

2.1.2 Digitaalinen kulttuuri

Teknologian kehitys muuttaa kulttuurin tuottamisen, jakelun ja liiketoiminnan malleja. Tämän seurauksena myös ilmaisumuodot ja menetelmät kokevat muutoksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksen mukaan taiteen ja kulttuurin tulee tukea digitalisoituvan yhteiskunnan kehittymistä kestäväillä valinnoilla.

Muhoksen kunnan kulttuuripalvelujen tämän hetkinen digitaalisten palvelun käyttö keskittyy kunnan kotisivujen lisäksi sosiaalisessa mediassa Facebookiin ja Instagramiin. Kanavia on käytetty pääasiassa tiedotukseen. Keväällä 2020 on tehty kokeiluja kanavien käytöstä myös tapahtumien streamaukseen. Suoraan havaittavista tuloksista voidaan mainita kanavien kävijä- ja seuraajamäärien kasvu.

Tulevaisuuden suuntia mukailten kehitetään myös digitaalisia kulttuuripalveluita kuten esimerkiksi verkkogallerioita, kulttuuriperinnön digitoimista, sovelluksien kautta käytettäviä taidepolkuja ja sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Näyttelytiloja uusittaessa luodaan puitteet myös ääntä ja videota sisältäville teoksille.

Kunnan tapahtumakalenteri uudistui brändin ja nettisivujen uudistuessa marraskuussa 2020. Uusia tapahtumakalenteri mahdollistaa kaikille kuntalaisille pääsyn tapahtumien luomiseen ja hallintaan. Kalenterissa on otettu huomioon myös tapahtumien haku avainsanojen kautta.

Muhoksella halutaan tähdätä myös kuntalaisten ja laajemman yleisön aktiiviseen osallistamiseen. Menetelmiä osallistamiselle ovat esimerkiksi osallistumista tukevat sisällöt sekä vuorovaikutteiset palvelut ja tuotannot. Digitaalisten palveluiden käyttäjät nähdään yhtenä keskeisenä kohderyhmänä. Tämä ryhmä ei koostu pelkästään muhoslaisista ja lähiympäristön ihmisistä, vaan ulottuu laajemmalle. Esimerkiksi monet Muhokselta lähteneet haluavat pitää yllä suhdetta entiseen kotikuntaansa virtuaalisten palveluiden kautta.

2.1.3 Unelmien kulttuurikeskus

Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus on vuonna 1997 rakennettu, keskeisellä ja näkyvällä paikalla sijaitseva kulttuuritalo, jonka laadukkaasti toteutetut tilat ovat palvelleet hyvin kuntalaisia. Aktiivisesti käytössä olevassa kulttuurikeskuksessa vierailee päivittäin keskimäärin noin 400 asiakasta. Kulttuurikeskus kaipaa kuitenkin jo perusparannusta ja tilojen sekä toimintojen päivittämistä tähän päivään. Perusparannuksen ja laajennuksen toteuduttua harjoittelu-, tuotanto-, esiintymis-, sekä näyttelytilojen laajentaminen palvelee kuntalaisten kulttuuritarpeita monipuolisemmin.

Koivu ja Tähti -kulttuurikeskusta kehitetään alueellisesti vaikuttavaksi ja toimivaksi kulttuurikeskukseksi. Erityisesti syväluotaava yhteistyö Oulujokilaakson kuntien, Utajärven ja Vaalan kanssa, kehittäisi alueellista kulttuurikenttää. Vuonna 2018 alueen kehittämissyhtiö Humanpolis Oy:n tekemän selvityksen mukaan kaikissa kolmessa kunnassa resursseja kulttuuripalveluiden toteuttamiseen,

organisaatiomallin kehittämiseen sekä tiedottamiseen toivottiin lisää. Tämän lisäksi kaivattiin suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteistä alueellisen kulttuurin kehittämistä.

Koivu ja Tähti -kulttuurikeskusta kehitetään niin, että se toimisi keskuspaikkana alueen kulttuurille. Oulujokilaakso on kolmen kunnan ja 15 000 asukkaan keskittymä, jonka yhteinen nimittäjä on Oulujoki ja sen historia tervaveneistä voimalaitosyhdyskuntiin. Vahva alueellinen toiminta ja yhteistyö tukee tavoitteita, joiden mukaan kulttuurin on oltava saavutettavaa ja tasa-arvoista kaikille väestöryhmille.

Oulujokilaakson kulttuuriseen vahvuuteen kuuluu myös Unescon suojelemaan maailmanlaajuiseen Geopark-verkoston kuuluva, Euroopan pohjoisin Rokua Geopark, joka sijaitsee Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien alueella. Geopark ja kulttuuripalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä etenkin kulttuurimatkailun kehittämisen suhteen. Kulttuurikeskuksen aulatilaan sekä kirjaston lehtisaliin toteutuu vuonna 2021 Rokua Geoparkin toteuttama pysyväisnäyttely.

3 Kulttuuri ja hyvinvointi

3.1 Kulttuuri osana hyvinvointia

Kulttuuripalvelut on lakisääteinen peruspalvelu, joka tuottaa hyvinvointia yhteistyössä muiden kunnan toimialojen kanssa. Kulttuuri on sivistyksellinen perusoikeus, joka turvataan aktiivisella kunnan kulttuuritoiminnalla ja kulttuurin kehittämisellä.

Maailman terveysjärjestö WHO julkaisi ensimmäisen taiteen, terveyden ja hyvinvoinnin yhteyksiä käsittelevän raportin marraskuussa 2019. Raportissa esiteltiin yli 900 kansainvälisen tutkimusjulkaisun kautta kattavasti taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia. Raportti toteaa taiteen voivan vaikuttaa sekä henkiseen että fyysiseen terveyteen. Taiteen edistämiskeskuksen julkaisu Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja puolestaan nostaa esiin oikeuden kokea taidetta ja kulttuuria asuinpaikasta, iästä, varallisuudesta, kulttuurisesta taustasta ja terveydentilasta riippumatta.

“Tutkimuksista käy ilmi, että ihminen, joka harrastaa tavalla tai toisella taidetta yli sata tuntia vuodessa, voi psyykkisesti paremmin kuin ne, joilla ei ollut taidekokemuksia tai niitä oli alle 100 tuntia vuodessa. Erityisesti miehillä kulttuuriosallistuminen oli vahvasti yhteydessä kaikkiin terveystuuttujiin.”

Houni, Turpeinen, Vuolasto, 2020, s. 18

Muhoksen kulttuuripalvelut on myös olennainen osa kunnan kestävän kehityksen tavoitetta. Kestävä kehitys tarkoittaa kulttuurin yhteydessä valintoja, jotka tukevat kulttuurin säilymistä ja kehittymistä alueelle ominaisella tavalla. Paikalliskulttuuri on jatkumo, jota on tärkeää vaalia ja kehittää tavoitteellisesti. Paikalliskulttuuri kertoo siitä mitä paikkakunta ja sen ihmiset ovat. Se on keskeinen elinvoiman rakentaja, joka edistää kunnassa yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja kasvua.

Kuntaliiton mukaan tulevaisuuden kunnassa kulttuuripalveluilla on kasvava merkitys hyvinvoinnin edistäjänä. Kulttuuri parantaa ihmisten elämänlaatua, rakentaa yhteisöllisyyttä ja edistää myönteistä sosiaalista ilmapiiriä. Samalla kulttuuri rakentaa laajempaa yhteenkuuluvuutta ja paikallista identiteettiä. (kuntaliitto.fi: kulttuuri hyvinvointipalveluna).

3.2 Kulttuuriperintö ja kokoelmat

Muhoksen kunta omistaa taidekokoelman, joka sijoittuu kunnan eri toimipisteisiin. Tavoitteena on kehittää ajantasainen kokoelmaluettelo, josta käy ilmi teostietojen lisäksi teosten sen hetkinen sijainti. Kunnan kokoelman teoksista kuratoidaan teoskoonnin jälkeen näyttely Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksen näyttelytilaan.

Muhoksella toimii myös aktiivinen kotiseutuyhdistys sekä heidän alaisuudessaan toimiva kotiseutumuseo. Muhoksen keskustassa sijaitseva taidegalleria Terttu Jurvakainen esittelee kesänäyttelyiden muodossa kattauksen nykytaidetta. Pyhäkosken voimalaitokselta löytyvät Sähkömuseo luo katsauksen Oulujokivarren voimalaitosten historiaan.

Taidegalleria Terttu Jurvakainen

Terttu Jurvakaisen gallerian toimintaan kuuluu perinteeksi muodostunut kesänäyttely, joka kestää kesäkuun alkupäivistä elokuun loppuun. Kesänäyttelyssä on esillä laaja ja monipuolinen kokoelma Terttu Jurvakaisen omaa maalaustaidetta. Mukana on myös joukko vierailevia taiteilijoita; modernia kuvanveistoa, grafiikkaa,

keramiikkaa ja lasitaidetta. Gallerian ensimmäinen osa on valmistunut vuonna 1977, jälkimmäiset osat vuosina 1986, 1990 ja 1997. Terttu Jurvakaisen gallerian tulevaisuuden turvaamiseksi on mietitty erilaisia vaihtoehtoja kuten esimerkiksi gallerian muuttamista säätiöksi.

Kotiseutumuseo ja kotiseutuyhdistys

Muhoksen kotiseutumuseosta, sen kokoelmasta ja museon tapahtumista huolehtii Muhoksen kotiseutuyhdistys, jonka tehtävänä on museotoiminnan lisäksi kotiseututietoisuuden vahvistaminen sekä kulttuuriperinnön vaaliminen. Kotiseutuyhdistys järjestää perinneiltoja ja erilaisia toiminnan mukaisia tapahtumia yksin ja yhteistyössä eri tahojen kanssa eri ikäisille asukkaille. Muhoksen kulttuuripalvelut toteuttavat omalta osaltaan kulttuuriperintötyötä ja tekee tiivistä yhteistyötä kotiseutuyhdistyksen kanssa.

Sähkömuseo

Pyhäkosken voimalaitosrakennuksessa sijaitseva sähkörakentamisen museo esittelee Oulujoen voimalaitosrakentamista 1940-1960-luvuilta. Museosta löytyy esineistöä ja kuvia rakentamisajan maatalouselinkeinoista, rakennustyömailta ja voimalaitosrakentamisen kohdealueilta, esim. Pyhäkoskelta ja Jylhämästä. Museon pääsalissa on esillä laaja valokuvakokoelma kaikkien voimalaitosten rakennustyömailta, rakentamisen aikakauden sähkö- ja konekorjaamon esineistöä sekä mm. työpaikkaterveydenhuoltoon liittyvää esineistöä. Rakentamisen historiaan perehdyttävät myös videoidut dokumenttielokuvat sekä valokuvat.

3.3 Taide- ja kulttuurikasvatus

Muhoksella toteutetaan vuonna 2021 kulttuurikasvatussuunnitelma, joka takaa tasa-arvoisen kulttuurikasvatuksen kaikille ikäluokille varhaiskasvatuksesta lukioon saakka. Olennainen osa kunnan kulttuurikasvatustyötä on taiteen perusopetus, jota Muhoksella järjestää Oulujoki-Opisto.

3.3.1 Taiteen perusopetus

Oulujoki-Opistossa on tarjolla laajasti taiteen perusopetuksen musiikin yleisen ja laajan oppimäärän mukaista opetusta. Opetuksella tuetaan tavoitteellista musiikin harrastusta ja oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opintojen jälkeen oppilaalla on valmiuksia hakeutua musiikkialan ammatillisiin

koulutuksiin tai jatkaa musiikin harrastamista. Musiikkia voi harrastaa myös kansalaisopiston puolella esim. musiikkileikkikoulun ryhmissä tai puhallinorkesterissa.

Oulujoki-Opisto tarjoaa myös laadukasta opetusta kuvataiteen eri alueilla Muhoksen taidekoulussa ja Utajärvellä. Sivistävän ja elämyksellisen opetuksen tavoitteena on oppilaiden taiteellinen ja henkinen kasvaminen. Perusopintojen aloittamisikä on noin yhdeksän vuotta. Opistossa järjestetään myös varhaisiän taidekasvatusta ja aikuisille on kuvataideryhmiä.

Muhoksen kulttuuripalvelut tekee monipuolista yhteistyötä Oulujoki-Opiston kanssa. Oulujoki-Opiston musiikin opiskelijoita on esiintynyt kulttuuripalveluiden järjestämissä tapahtumissa ja joka kevät Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksen näyttelytilassa nähdään Oulujoki-Opiston näyttely. Opisto ja kulttuuripalvelut haluavat kehittää yhteistuumin poikkitaiteellisia kokonaisuuksia esimerkiksi Taiteiden yöhön. Erilaiset projektit nähdään mahdollisuutena suorittaa myös opintokokonaisuuksia taiteen perusopetuksen opinnoissa. Yhtymäkohtia olemassa olevien tapahtumien suhteen kehitetään yhteistyössä.

4 Kulttuuri ja elinvoima

4.1 Kulttuurin avustukset

Muhoksen kunta myöntää vuosittain harkinnanvaraisia kulttuuriavustuksia hakemusten perusteella kulttuurialan toimijoille. Myönnettävien kulttuuriavustusten summa oli vuonna 2020 yhteensä 3500 euroa. Avustushaku on avoinna keväisin noin kuukauden ajan. Hausta tiedotetaan kunnan medioissa sekä paikallislehdessä.

Kulttuurin harkinnanvaraisten avustusten kriteereinä on, että toiminta tai kohde edistää Muhoksen kunnan kuntastrategian tavoitteiden toteutumista tai sen on muutoin tuettava ja täydennettävä kunnan toimintaa.

Kunnanhallitus vahvistaa vuosittain käyttösuunnitelmassa avustuksiin käytettävissä olevat määrärahat. Muhoksen kunnan kulttuurin projektiavustuksia voivat hakea muhoslaiset kulttuurialan yhdistykset, yhteisöt, yksityishenkilöt sekä taiteen ammattilaiset ja heidän muodostamat työryhmät tai joiden toiminta kohdistuu Muhokseen.

Hakemusten valmistelusta vastaa Muhoksen kunnan kulttuuritiimi ja päätökset avustuksista tekee vapaa-aikajaosto. Hakemusten arviointi perustuu kokonaisarvioon ja keskinäiseen vertailuun. Kulttuurin Projektiavustusta voivat hakea yhdistykset, taiteen ja kulttuurin harrastajat ja ammattilaiset sekä heidän muodostamansa työryhmät. Avustusta voidaan myöntää projektien tuotantokuluihin, materiaaleihin sekä työskentelyyn.

4.2 Laaja-alainen yhteistyö

Muhoksen kunnan kulttuuripalvelut hankkivat ja pitävät yllä yhteistyöverkostoja joita ovat esimerkiksi seurat, yhdistykset, seurakunta, koulut, Oulujoki-Opisto, naapurikunnat, paikalliset yritykset, hankkeet, Oulun Taidemuseo, alueen taiteen tekijät ja tuottajat sekä kunnan muut toimialat. Tavoitteena on luoda Muhoksen kaikkien toimijoiden välille vielä entistä toimivampi yhteistyöverkosto, joka mahdollistaa kaikille osapuolille matalan kynnyksen yhteydenpidon ja yhteistyön.

Yksi kulttuuripalveluiden tärkeimmistä yhteistyötahoista on Muhoksen kirjasto, joka toimii saman katon alla Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksen kanssa. Kirjaston yhtenä tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Kulttuurin osalta kirjasto toteuttaa tehtävänsä tuomalla esille aineistoa kulttuurin eri osa-alueilta ottaen huomioon erilaiset yleisöt ja järjestämällä lukemiseen ja kirjallisuuteen liittyviä tapahtumia ympäri vuoden. Kirjasto osallistuu kulttuuritapahtumiin lukemisharrastuksen edistämisen ja lukutaidon kehittämisen näkökulmasta. Kirjasto myös suunnittelee ja tuottaa kulttuuria tukevia tapahtumia yksin tai yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Muhoksen kulttuuripalvelut toteuttaa toimintaansa myös hankkeiden muodossa. Alunperin vuonna 2019 alkunsa saanut 'Löytöretki taiteeseen' nimellä kulkeva hankesuunnitelmaa kehitetään uudella näkökulmalla vuodesta 2021 eteenpäin. Hanke on kolmen kunnan, Muhoksen, Utajärven ja Vaalan yhteishanke, jonka tavoitteena on luoda Oulujokilaakson kuntien alueelle vuosittain toteutuvaa taidetta esimerkiksi ympäristötaiteen tai esittävän taiteen muodoissa. Rahoitusta hanke hakee kevään 2021 aikana Opetus- ja kulttuuriministeriön Eriyisavustukset kulttuurimatkailun kehittämishankkeisiin -rahoitushaussa.

Vesivoiman kulttuuriperintö -hanke, eli VekuVaku, on kolmivuotinen (2019-21) pohjoispohjalaisten ja norrbotenilaisten toimijoiden yhteishanke. Hankkeen tarkoituksena on nostaa esiin Oulujoen vesistön ja Luulajajoen voimalaitokset ja niiden yhdyskunnat kulttuuriperintönä ja monipuolisena voimavarana. Muhos on

mukana hankkeessa erityisesti hankkeen loppuseminaarin eli Jokijuhlan toteutuksessa kesällä 2021.

Muhos kuuluu 32:n muun kunnan kanssa Oulu2026 -hankealueeseen. Euroopan kulttuuripääkaupunkikisa ratkeaa kesällä 2021. Mikäli Oulu valitaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi, Muhoksen kunnan ja erityisesti Muhoksen kulttuuripalveluiden suunnitelmat lähtevät rakentumaan vuotta 2026 kohti. Muhos on tarjonnut kulttuuripääkaupunkihankkeelle ideoita kuten Löytöretki taiteeseen hankkeen sitomista kulttuuripääkaupunkivuoteen. Muhos on myös neuvotellut Pohjoisen valokuvakeskuksen kanssa Lumihutale-residenssihankkeen tiimoilta, joka olisi osa Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuotta.

4.3 Prosenttitaide

Muhoksen kunta on sitoutunut noudattamaan prosenttitaiteen periaatetta tapauskohtaisesti rakennuskohteissaan. Muhoksen kunnan prosenttitaiteen periaatetta käytetään harkinnanvaraisesti kunnan omissa rakennushankkeissa ja se kehottaa ja ohjeistaa myös kuntaan rakentavia yksityisiä rakennuttajia prosenttiperiaatteen käyttöön. Tavoitteena on, että yksi prosentti rakennushankkeen budjetista käytetään taiteeseen. Kunkin rakennuskohteen kohdalla prosenttiosuus päätetään kohteen mukaan.

Prosenttiperiaatetta pyritään toteuttamaan myös kunnan kaavoituspäätöksissä ja sitä voidaan käyttää ohjeistuksena mm. tontinluovutuksen yhteydessä. Muhoksen kunta tarjoaa taideasiantuntijan avustusta hankkeiden eteenpäinviemisessä. Prosenttitaiteen periaatetta sovelletaan niin uudisrakentamiseen, peruskorjauksiin ja täydennysrakentamiseen kuin infrarakentamiseen. Prosenttitaiteen periaatteen käyttöönoton vahvistaa kunnan vetovoimaisuutta ja luo positiivista kunta-kuvaa sekä sen avulla voidaan vahvistaa kunnan omaa identiteettiä. Muhoksen ensimmäinen prosenttitaide-teos valmistui Muhoksen uuden lukion yhteyteen vuonna 2020.

4.4 Kulttuurin taloushyödyt

“Sivistynyt, luova ja kehittyvät kunta satsaa kulttuuriin ja taiteeseen.”

Sitaatti Taiken ja Cuporen kuntabarometrikyselystä 2021

Kulttuuri lisää kunnan näkyvyyttä ja on keskeinen kunnan vetovoimatekijä. Taiken mukaan kunnat olivat keskeisin kulttuuripalveluiden ostaja Suomessa. Näin ollen kunnilla on merkittävä rooli Suomen kulttuurielämälle ja sen jatkumiselle. Vastavuoroisesti kunnat saavat kulttuuripalveluihin panostamalla nostetta imagolleen sekä kulttuurista yhden merkittävän vetovoimatekijän. Näin ollen vireä kulttuurielämä edistää matkailua ja tuo kunnalle suoraa taloushyötyä.

Humanpoliksen viestinnän asiantuntijan vuonna 2018 tekemän selvityksen mukaan alueen vetovoimaan vaikuttavat taide- ja kulttuuritoimintaan keskeisesti liittyvät pehmeät vetovoimatekijät kuten

1. Fiilis, tunnelma, ilmapiiri
2. Tarinat, identiteetti, historia
3. Matkailu- ja luontokohteet (luonto- ja kulttuurikohteet sekä erilaiset palvelut)
4. Tapahtumat ja elämykset
5. Vetovoimapalvelut ja -kohteet sekä
6. Elämäntyyli, harrastukset ja vapaa-ajanviettotavat.

Lisäksi alueen vetovoimaan vaikuttavat identiteetti- ja mainetekijät jotka rakentuvat pitkälti kulttuuritoiminnan ja kulttuuriperinnön pohjalle. Vuorovaikutteisen toiminnan lisäarvona syntyy osallisuuden tunne, jota alueen ihmiset arvostavat ja joka tekee alueesta omaleimaisen.

(Esiselvitys ja hankesuunnitelma, Oulujokilaakson kuntien yhteisen kulttuuritoiminnan kehittämishanke, s. 7)

Kulttuurin vaikutukset talouteen hyvinvointinäkökulman kannalta nähdään usein vaikeasti hahmotettavina, sillä kulttuurin vaikutus terveyteen on välillistä ja haasteellista mitata suoraan. Taiteen edistämiskeskuksen mukaan suurin haaste on puutuvat käytännöt ja se, että terveystalouden laskeminen on jo itsessään monimutkainen prosessi (Houni, Turpeinen, Vuolasto, 2020, s. 185).

4.5 Kulttuuri ja elinkeino

Muhos luo kulttuurilain mukaisesti edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle. Kulttuuripalveluiden järjestämissä tilaisuuksissa käytetään mahdollisimman paljon alueellisia esiintyjä ja taiteilijoita. Näin ollen tuetaan paikallisen kulttuurin elinvoimaisuutta ja kehittymistä.

Kulttuurin ja luovan talouden eri osa-alueilla ammattimaisesti toimivien henkilöiden toimintaedellytyksiä tuetaan alueellisissa verkostoissa ja tapaamisissa, joissa tekijät, ideat, taide ja tuotteet voivat kohdata ja olla vuorovaikutuksessa keskenään. Pohjois-Pohjanmaan liitto järjestää säännöllisesti kulttuuritoimijoille tapaamisia, joissa kuullaan alueen kuulumisia. Säännöllisesti järjestettävät Kulttuuri-illat puolestaan luovat yhteyksiä paikallisten toimijoiden välille ja mahdollistavat ajan yhteiselle suunnittelulle.

Muhoksella halutaan vahvistaa kunnan ja kunnan alueella vaikuttavien toimijoiden yhteistyötä tapahtumien tuottamisen osalta. Tämä mahdollistaa myös järjestäytyneemmän tapahtumatuotannon ja -budjetoinnin.

Muhoksella halutaan kehittää taiteilijaverkostoa suhteessa muuhun alueeseen, valtakunnallisesti sekä kansainvälisestä. Taiteilijaresidenssit ovat yksi keino tuoda alueelle uutta taiteellista toimintaa, kehittää paikallista taiteilijaverkostoa ja elävöittää kunnan luovaa ilmapiiriä. Kulttuuripalvelut keskustelee ja kehittää mahdollisuuksia aloittaa residenssitoiminta myös Muhoksella.

4.6 Markkinointi ja viestintä

Kulttuuripalveluilla on keskeinen rooli kunnan viestinnässä. Kulttuuripalveluiden henkilöstö kuuluu kunnan viestintätiimiin ja suunnittelee Muhoksen markkinointia ja viestintää tiimin kanssa. Muhoksen uusi brändi lanseerattiin loppuvuodesta 2020. Uuden brändin myötä myös kulttuuripalveluissa painotetaan kuntastrategian ohella tuoreen brändin mukaiseen markkinointiin. Luomme kulttuuripalveluiden markkinoinnin kautta kuvaa Muhoksesta sydämen maisemana.

Muhoksen kulttuuripalvelut myös viestivät ja tiedottavat aktiivisesti omasta toiminnastaan. Viestinässä huomioidaan kohdentaminen kuntalaisten lisäksi matkailijoille sekä ympäryskuntiin. Tavoitteena tuleville vuosille on painottaa markkinoinnin kohderyhmänä kuntalaisten lisäksi mahdollisia tulevia kuntalaisia. Muhoksesta halutaan välittää mielikuvaa kulttuurielämältään monipuolisena ja aktiivisena kuntana.

5 Kulttuuriohjelman arviointi ja kehittäminen

Muhoksen kulttuuripalvelut seuraa toimintaansa ja arvioi tavoitteiden toteutumista säännöllisesti noin kahden viikon välein kokoontuvassa kulttuuritiimissä. Kulttuuripalveluiden toimintaa ja taloutta arvioidaan osavuosikatsausten, tilinpäätöksen ja toimintakertomusten yhteydessä. Tämän lisäksi kulttuurin tilannetta seurataan ja arvioidaan osallistamalla alueellisiin ja valtakunnallisiin kyselyihin esim. TEAviisariin.

TEAviisari on Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteistyössä kehittämä valtakunnallinen työväline kunnille ja kouluille, jonka kautta kuvataan terveydenedistämistä ja elämäntilannetta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Yksi TEAviisarin kokonaisuuksista on kunnan kulttuuritoiminta, joka otettiin mukaan TEAviisarin kokonaisuuteen vuonna 2019. Kulttuurin osalta seurataan alakategorioita sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus sekä muut ydintoiminnat. Ensimmäinen TEAviisarin tulos luo lähtötason, jonka pohjalta pystytään jatkossa vertaamaan kulttuuritoiminnan kehitystä Muhoksella.

Muhoksen kulttuuripalvelujen talousarviossa on suunniteltu budjetti erikseen vuorovuosina toistuville tapahtumille (Koivu ja Tähti -päivät ja Muhoksen musiikkipäivät). Muhoksen kulttuuripalveluissa työskentelee vakituinen kulttuurituottaja (vakinaistettiin vuonna 2019) sekä 20% kulttuurivastaava (Oulujoki-Opiston rehtori).

Muhoksen kulttuuripalvelut kerää asiakaspalautetta säännöllisesti eri menetelmillä. Tämän lisäksi kuntalaisia ja yleisöä laajemminkin osallistetaan tapahtumien ja kulttuuripalveluiden suunnitteluun. Muhoksen kulttuuriohjelmia kehitetään ja arvioidaan valtuustokausien mukaisesti.

Lähteet

Kuntaliitto: *Kulttuuri hyvinvointipalveluna*

kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/kunnan-kulttuuritoiminta/kulttuuri-hyvinvointipalveluna-kulttuurihyvinvointi

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry, Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto: kulttuurikasvatussuunnitelma.fi/

Opetus- ja kulttuuriministeriö: *Kulttuurilaitosten digitaalinen yleisösuhde*

Kooste selvityshankkeen tuloksista 2019

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161674>

Ikonen Jonna, Saaristo Vesa, Saukko Niina & Ståhl Timo: *Terveyttä edistävä kulttuuri kunnan toiminnassa*

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/139312/TY%c3%962020_8_Terveyt%c3%a4%20edist%c3%a4v%c3%a4%20kulttuuri%20kunnan%20toiminnassa_s.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Houni Pia, Turpeinen Isto, Vuolasto Johanna, 2020: *Taiteen edistämiskeskus: Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja*

<https://www.taike.fi/documents/10921/1332027/Kulttuurihyvinvoinnin+k%C3%A4sikirja/00390626-4ee5-c833-3a72-28f388ce5781>

Humanpolis Oy, 2018: *Esiselvitys ja hankesuunnitelma, Oulujokilaakson kuntien yhteisen kulttuuritoiminnan kehittämishanke.*